

nadvladale su uobičajeno učenje iz iskustva u ajovskom testu. To istraživanje pokazuje da seksualno uzbuđenje može da ometa donošenje odluka. U stvari, to se dosledno otkrivalo kod muškaraca, dok žene izgleda uopšte ne padaju na to. Odnosno, takav je bio slučaj sve do nedavno.

Istraživanje koje su sproveli belgijski stručnjaci za marketing tražilo je od heteroseksualnih volonterki da rangiraju odevne predmete prema mekoći na dodir i kvalitetu tkanine [*videti* Festjens et al., na kraju ovog poglavlja]. One su prividno učestvovala u istraživanju trišta za neku veliku prodavnicu odeće, ali je to u stvari bio paravan da žene ne bi pogodile pravi razlog zašto se od njih tražilo da dodiruju tkaninu. Pošto su opipale i ocenile odeću, od žena se tražilo da se izjasne o sledećoj izjavi: „Svejedno mi je da li ću dobiti 15 evra sada ili ___ evra kroz nedelju dana.“ Morale su same da smisle iznos i popune prazno mesto.

Ovo je primer diskontovanja nestrpljenja, u kome se koristi načelo da je bolje vrabac u ruci nego golub na grani. Drugim rečima, opšta je tendencija da se više voli neposredna dobit (vrabac u ruci) od neke buduće dobiti (golub koga tek treba uhvatiti sa grane). To većinu ljudi navodi da u prazno mesto upišu iznos veći od 15 evra. Ono što je važno jeste to da što je veće nečije nestrpljenje za neposrednu dobit, veći je iznos koji se upisuje za buduću dobit (ekvivalentno vrednovanju vrapca u ruci kao tri ili četiri goluba na grani).

Ali kako obično opipavanje neke tkanine može da promeni odnos žena prema nekoj finansijskoj transakciji? Šta ako vam kažem da su u nekim slučajevima žene opipavale muški donji veš? Opipavanje i rangiranje muških bokserica povećavalo je žensko nestrpljenje toliko da su tražile, u proseku, 1 evro više kroz nedelju dana, u odnosu na žene koje su opipavale majice kratkih rukava. Razlika se popela na 3

evra kad su žene zamoljene da misle na rok od mesec dana umesto na nedelju dana. Mada su relativno mala, ta povećanja su statistički značajna i pokazuju da žene, kao i muškarci, donose nepovoljnije (nestrpljive) odluke u prisustvu stimulansa opterećenih seksom.

Istraživanje koje je potom usledilo u istom radu, odnosilo se samo na gledanje, jer su bokserice bile iza pleksiglasa, a učestvovali su i heteroseksualni volonteri koji su opipavali brushaltere. Razlika je bila i u tome što je ovoga puta tražena drugačija vrednosna ocena posle opipavanja ili gledanja odevnih predmeta, jer je pitanje za muškarce i žene bilo koliko bi platili za luksuz kao što je boca vina ili bombonjera. Ispostavilo se da su žene bile voljne da plate više za luksuz posle opipavanja bokserica, ali ne i posle gledanja. Ali su muškarci bili voljni da plate više i posle opipavanja i posle samo gledanja brushaltera.

Ovo potvrđuje zaključke iz prvog istraživanja – da žene menjaju način donošenja odluka pred stimulansima opterećenim seksom, kao i muškarci. Takođe, još jednom pokazuje da muška seksualna reakcija može da bude potpuno zasnovana na vizuelnom, što nije slučaj sa ženama. Rezultati oba istraživanja pokazuju da seksualno uzbuđenje navodi muškarce i žene na impulsivnost, što za posledicu ima odluke koje u trenutku možda deluju ispravno, ali na duži rok donose gubitak.

Ali ako seks smanjuje sposobnost odlučivanja, kakve bi to posledice moglo imati? Jedinstveno internetsko istraživanje sprovedeno od strane psihologa sa Univerziteta Južne Dakote, skrenulo je pažnju na brojne bezbednosne probleme raspitavši se kod 700 studenata i studentkinja o njihovim seksualnim iskustvima u kolima u pokretu [*videti* Struckman-Johnson et al., na kraju ovog poglavlja]. Većina ispitanika ispoljila je neodobravanje prema seksu za vreme vožnje, ali su polne razlike

bile značajne; muškarci su pokazali manje neodobravanja od žena. Broj ljudi koji je u istraživanju priznao da je imao seks neke vrste za vreme vožnje bio je veliki, 33 odsto muškaraca i 9 odsto žena. Najčešći seksualni čin bio je oralni seks (78 odsto), što objašnjava zašto je 29 odsto žena i 9 odsto muškaraca priznalo da je imalo seksualno iskustvo u svojstvu putnika. Ostali činovi seksualnog karaktera posle oralnog seksa, po učestalosti, bili su dodirivanje genitalija (67 odsto), masturbacija (14 odsto) i vaginalni seks (12 odsto). Neke od prijavljenih posledica nateraće, verovatno, većinu ljudi da dva puta razmisle pre nego što se upuste u seks za vreme vožnje.

Nezgode do kojih dolazi tokom seksa za vreme vožnje jesu prelazak u drugu traku, puštanje volana, ubrzavanje i zamalo sudar sa drugim vozilom, pešakom ili nekim objektom. Nezgode lične prirode bile su povrede usled osobenosti vozila (jao!), nepoželjno posmatranje od strane prolaznika, ili hvatanje na delu od strane prijatelja, porodice ili policije. Ovo istraživanje ilustruje neke prilično ekstremne načine na koje seksualno uzbuđenje može da poremeti odlučivanje – čak do ugrožavanja života. Zapravo, ono je slično istraživanju sa boksericama – ljudi daju prednost neposrednom dobitku u formi seksa, a ne mogućim gubicima na duži rok, kao što su smrt, povreda ili večna sramota ako se dogodilo da su uhvaćeni!

Emocije u pokretu

U ovom poglavlju istaknut je jedan broj skrivenih koristi od seksa, na osnovu dokaza iz stručne literature. Ko bi rekao da se naučnici sve vreme toliko zabavljaju u svojim laboratorijama? Videli smo kako moždani sistem samonagrađivanja